

Светлина

вестник за информация, култура и народно стопанство

ДУПНИЦА, 11 февруари 1922 год.

ИЗЛИЗА ВСЕКА СЪБОТА

Урежда редакционен комитет

Всичко се адресира до издателя

Владо Ив. Пилев

Ръкописи не се връщат.

За обявления се плаща:

За годишни, свадбени, именни, благодарности и некролози по 30 л.; тжрговски и частни обяви на 1 стр. 80 ст. кв. см. на останалите по 60 ст. Приставски и на учреждения по 80 ст. дума. В хрониката 6 л. рд.; Малки до 20 думи 10 л. ВСИЧКО В ПРЕДПЛАТА. Годишен обонямент 40 лева полугод. 20 лева. Брой 1 лев

БОБОШЕВСКА ТЪРГОВ. БАНКА.

Покана

Поканват се господа акционерите на Бобошевската Търговска банка носители на привременни разписки от същата срещу притежавани от тях акции да внесат четвърта последна вноска от 25 % или лв. 25 на акция и си получат самите акции.

Вноската започва от 15 март т. г. и свършва на 15 април т. г. онези, които не внесат изискуемата се вноска след тази дата плащат 8 % лихви за пресрочно време до 15 юли т. г., а след тази дата губят правото на внесените суми съгласно чл. 40 от устава на банката.

От управителния съвет.

Коментари

На закона за герб. налог

Подвързан . . . 150 лв.
Неподвързан . . . 120 лв.

Продава книжарницата на
Братя Лазаркови.

МЪЖНИ ШАПКИ

Пристигнаха в магазина „Рулска Шемезуга“ на Хоста Падарев.

Дава се

под наем масивен дюкян в центъра на града.

Продава се лозе с овошни дървета в м. Карабуяка.

За сведение:
при адвоката Чешанков.

ПЕЧАТНИЦА

„МОДЕРНО ИЗКУСТВО“

ВЛАДО ИВ. ПИЛЕВ & БРАТ

работи бързо, чисто, красиво и добросъвестно при най-износни условия.

С дековил-експреса (Дупница Радомир)

Януарски ден. Стрешен студ е скочил дърво и ветряк. Улиците са пусни, само ветряк безпричинно свири из тех, свален от покривите зелени шпани снег, и ги хвърля в лицето на случайните бързобегачи минуващи.

При все че времето беше толкова студено, неотложна работа ме чакаше в София и непременно трябва да вървя. А да се реши човек да пътува в такъв момент, особено по дековилката е цело геройство.

Жена ми, изненадана от това решение, неспокойна приготви необходимото за път, като натяка пътника ми чанта с сухо едене и бутилка вино. Дивол да го вземе, стрясано обичай да имам на път хубаво едене и пиво винце! Нека се чувствавам по-добре и по-приятен ми се вижда пътя.

Флорондистката доде Сбогувах се с жената, която няколко пъти ми напомни да се завиям добре, за да се не просту-

С КРЪЖНА ВЕСТ
С болка на сърце известяваме на роднини приятели и познати, че многообичното ни и единично дете

Любомир Вл. Величков

(на 10 год. възраст ученик от 3 отделение)

след 2 недели тежко боледуване днес, 3 часа след пладне предаде Богу дух, като ни потопи в дълбока скръб.

Мило дете,

Ти бе наша радост и утеха. Ти бе единичната звезда що светеше и сжгрваше нашите умили сърца. Угаснаха твоите очи и с тех угана и нашата надежда за бъдещи светли дни. Эла орисия се зави над наша къща и те откъсна от обятията ни! Спи мило дете. след себе си ти остави в рига спомени, които всекога ще пълнят очите ни с сълзи.

Мир на прахът ти, мили Любомирчо!

Дупница 6 февруари 1922 год.

Дълбоко опечалени: баща: Владо, майка: Славка, баба: Елена, вуйки: Владо, Георги и Тошо

Продавам един парцел урегулирано празно място, годно за къща в Новата махала до къщата на Камберов.

Споразумение при: Стефан Маколов

Бюлетини за предстоящите селски общински избори поръчайте в печатницата на Владо Ив. Пилев & Брат. Тя работи бързо и етино

ИЛИЯ НЕБАПЧИЯТА

почна да точи редовно прочутото „Шуменско пиво“ от 5 т. м. отвара и точи невкусвано от никого до сега, бело вино пелин от местно грозде. Мераклий не пропускайте случая да вкусите от пелина — балсам

Къде? — в Малки Рак на Шуменски коминаш

— Тъй ли? и аз отивам.

Общинските избори

Както е известно на 19 т. м. ще се произведат избори в селата за общински съветници и училищни настоятели.

Общинските избори немаат онова политическо значение, както изборите за народни представители, но въпреки това, всички политически партии у нас влагат голема амбиция и развиват усилена предизборна агитация. Общинските съветници представляват нещо като комисари на централната власт. Макар постоянно да се говори за общинско самоуправление — на практика това самоуправление не съществува или се ограничава в много тесен кръг на действия, които не биха отишли против волята и политическата програма на централната власт. Ето защо в миналото, па и сега, в по-вечето градове и села в България, общинските съветници се избират винаги из между хората на властующата партия.

Всека политическа партия си има свой кандидат кмет, помощници и съветници още в опозиция, които непременно биват избирани за такива, шом та партия поеме властта защото по-големата част от избирателите, гласуват за кандидатите на властующата партия. Практичния ум на българина му подсказва, че по-добре ще бъде за общината, ако представителите сж близки с управляващите личности.

Истинските политически борби се развиваха в агитациите за избори на народни представители. В по-ново време, обаче, политическите партии почнаха да дават значение и на изборите за общински съветници, та и за училищни настоятели. Усилената агитация, която водят първите хора на всички партии в предстоящите избори, показва, че се дава големо политическо значение на тия избори. При други случаи тая борба може би немаше да бъде тъй разгорещена както сега, но при властуванието на Земледелския сюз, тя беше немишма. На земеделския сюз предстои да докаже, че болшинството от селското население е с него, а останалите политически партии гонят тжкмо противната цел: да посочат на целия свет, че днес властующата партия нема подкрепата на она част от народа, от ко-

ято тя излиза. Имаме една отчаяна борба за извоюване на политически кредит.

Но, казваме ние, в тая отчаяна борба не се държи сметка за моралния и интелектуалния кредит на кандидатите, защото не всекаде ще има възможност да се прави избор; важно е те да бъдат партизани на тия, които ги поставят в листата си. В това отношение стария практичен метод на българския избирател беше по-удобен, защото, ако една властующа партия желае да получи болшинство в изборите, требваше да кандидатира най-способните си хора. Сега това не е тжй необходимо, защото всеки гласува за своята партия, без да обрща особено внимание на лицата.

Селяните, обаче, трябва да си правят добре сметката. Денят 19 февруарий ще мине и за мене, резултатите от изборите много малко ще изменят реда на нещата, а избирателите ще си останат с своите избраници и ще има много да сжжелаят, ако сж избрали недостойни хора, само защото сж се числели към тая или она политическа партия.

Особено внимателни трябва да бъдат селените в избора за училищни настоятели, които сж още подалеч от политиката, защото в техни ръце се намира светлината на общината им, — възпитанието, обучението и здравето на децата им.

За нашата мъжка гимназия

Както е известно, според новия закон на народната просвета мъжката гимназия в града ни ще бъде закрыта. Според сжкия законопроект гимназиите стават държавни, по една за всеки окръжен център Произволно и неограничено откриване на гимназии или гимназиални класове, макар издржжани от общините, нема да се разрешава. Реалистическото училище, обаче, може да бъде откривани в неограничен брой, на всекаде, дето има средства за издржжката им.

Целта на законодателя, както това е изложено в мотивите при гласуване на законопроекта, е да се ограничи достъпа на младежите към гимназиите и ги привлече към професионалните училища. Ние имаме вече достатъчно младежи с средно образование, обаче такива с професионално образование, от които държавата има голема нужда сж незначителни по брой.

Без да се спираме върху сжображенията на законодателя, ние сметаме, че изпзляваме своя дълг, като подигаеме тук въпрос тжкмо сега когато г-н Министра на просветата ще бъде гост на града ни.

Според закона, нашата мъжка гимназия ще бъде закрыта и, ако това стане идната година, както се мжлви, около 130 младежи ще останат вън от училището с незавършено и най-важното незакържлено образование. Принципа: да се запази по една гимназия в всеки окръжен център не е абсолютно, защото сам законна доруца изключение, какъвто е например случая с смесената гимназия в Карлово, която град е околния сж център. Г-н министра на просветата ще бъде в неделя в Дупница той ще има възможност да се запознае по-отблизо с културните нужди на града ни и верваме, че се убедя че културните нужди на жителите от Дупницката околия не сж по-малки от тия на Карловската. Нека се има пред вид, че нашия край едва в последните няколко години почна да се развива културно и стопански и то в такъв темп, както никяде другяде в България.

Независимо от това ние немаме, ни-

какво професионално училище в града, в което биха постъпили учениците, свършили реалката, както в Карлово, дето ще бъде построено средно техническо училище, за което покойния Евлоги Георгиев е завещал милиони.

Ако е необходимо непременно да се закрие нашата гимназия то в никой случай това не трябва да става нито тия, нито идната година. Въвжеждането на новата програма трябва да се прилага постепенно от първи гимназиален клас, защото само тогава свършилите реалка младежи ще имат едно завършено образование.

Седмична драмка

Бугаро-американско натдаване.

Не помня и незная кога е пренесена тази болест у нас. Но трябва да е стара, защото корените ѝ сж дълбоки и е много разпространена — взела е форма на неизлечима болест, сжщинска епидемия.

От години насам у нас, каквато и вечеринка и за каквато цел и да се дава каквато програма и да има, неминуемо и непременно ще има и едно „американско натдаване“ — обикновено картина. Но случва се по некога липсва картина, а трябва да има „натдаване“. Тогава се изнася на сцената букет, портрет, торта, гверек, галос или нещо от той род. С една дума нема значение, какво ще се изнася за натдаване —

Тоя номер трябва да се изпзлни. И това става на всека вечеринка, утр, дневника, забява, среща, на концерти и при представянето на драми или трагедии.

Туку видиш през третия или четвъртия антракт, когато още не обржал сжливите си от виденото на сцената, завесата се вдигне и се изпзчат двама: — единия държи звънец или будилник, а другия разперя към публиката една жилетка и обявява: — „натдаването ще трае пет—десет минути“. Настава една тежка и мжчителна атмосфера. Всеки се чувства стеснен и угнетен. А чорбаджийте заприщени на първите столове сж като в менгеме.

Вревата в салона е сжщата както в Бит-пазар при разпродажба на вехтории с една разлика там е весело и забавно а тук е мжчително и тежко.

Това продължава не пет—десет, а цели петдесет минути, — докато всички се изпотят. Тогава звънеца (който може да извднй всекога когато държателя му пожелае) издржква и предава предмета на „некои щастливци“.

Тъй става у нас. Но честото присъствие и участие в тия „американски дупницки“ натдавания е тежко и опасно. — може да причини нервно разстройство. Затова нашите чорбаджи започнаха да не издват, — не желаят да стават неврасеници!

И когато салона е пълнен с такива плебей и парии като наша милост и отсъствуват натдавачите, може да се стигне до положение шото вех която стругва напр. сто лева, да се продаде само за 50 лева! Тъй става ако си спомнят некои с портрета на Саша Попов, когато той дава концерта си тук с Пеншеч.

Яви се всичко един единствен пръв и последен натдавач, който спаси положението. Иначе беше ужасно, — даже и аз се изчервах от неидеалност и си излезох на въз без време.

Това показва, че всекога американските натдавания у нас донасят приходи; че сж дотегнали и сж се връжнали вече на публиката оти мой ринг — които никогя не натдава, а камо ли на тия които натдават. А те сж винаги все един и сжщи лица.

Механическата работилница

на Стефан Г. Марушев

известява на многобройната си клиентела, че премести работилницата си на сжщата страна малко по-долу Крумово отделение в зданието на Санда Хр. Паунова (Мечкарска)

силно да удря. Предложих на Мара шубата. Първо отказане, но при втора покана прие. Зави се добре в нея. А аз взех нейното одеяло. И двамата мжлчехме. Несемехме да заговорим насаме. Тъй ми бе по приятно.

Влака едвам се влачеше по засипаня снежен път. Машината бухтеше, секаш употребяваше последни усилия, но снежът безпричинно се сипеше развесен от ветряк. Постепенно движението намаловаше. Мен под тая лека завивка ми стана доста студено, но . . . немаше никакъв страх, нали сам и предложих шубата!

— Е как, т-пло ли е под шубата?
— Много даже. Уверявам те, че не чувствавам никак студ, даже ми е горещо!

Студени тръпки почнаха да пжлят по телото ми. Краката вече не чувствавах се сломо, удрах с тях по пода, гриех си ржките, а Мара само мжлчи. Машината излизше три пъти отчаяно и спре. Назржих да видя на к-ж-д-е-с-е-стигнили. Влака спред сред помето от една преспа. Слож и зведно с други пътника.

Следва на втората страница.

бжде волна птичка и да люби до насита своя избраник, когато много леко заменяш шом и омръжнеше. А весела е тая винаги. Никогя по нейното лице не сжм забелезлив израз на недоволение.

След като разпитих двамата старци за какво пътуват, обржах се към цезу — А вие госпожице, мога ли да Ви попитам, за къде пътувате?

— За София, ще обади тя и вдигна глава.

— А, ти ли си, Маро?! Извнявяйте аз не можах да те позная. За София, нали? ще сме другари. Но как се реши в това време да пътуваш?

— Все отлягах дано се оправи времето, пак то на оляжи. Най сетне реших да вървя.

— Действително лошо е времето, но шом човек е облечен добре, толкова опасно не е! . . .

— Да, да. И тя се усмихна.

Стария трона бе напуснал гара Бдинци и влязахме в Дяково. Покинах Мара да се поразходим. Тя не отказа. Разговора ни беше обикновен. — за живота, за сжлотията и пр. Влака (разделен на две) пак погегля. Машината бух-

теше едвам изкачвайки се из кжрколото върло. Ветряк все повече се усиливаше. Влизайки ту из джцените прозорци, ту из вратата, която въстолично трескаше — развадена бе ключалката. Краката почнаха да се скочават от студ. Успокоявах се, че скоро ще стигнем в Градини и ще се постоплим ржа кржчмата на бай Никола Гешев, при все че вратата на кржчмата ми никогя не се затваря. Сияг почна да прехвърля.

Селянката слезе на Кжрково, а другите двама старци щяха да слезат на Дикини — бяха от там. Влака бързо се понесе из наводолиннето. Стигнахме Градини. Покинах Мара да слезе, да се постоплим и запомним. Заржчях чай с коняк, след това закусьвах и пихме вино, за шастие, нито един дупничанец не пътуваше, това ме радваше, защото ще се избегнат подозрителните питання на жеми ми, която, ако се научеше немаше да ме остави намира, тая мнеше, че сме стари добри при слез на Мара.

Първия закъние удри. Разплатих се и се качихме. В вагона немаше вече никого, само Мара и . . . Влака потегли. Сжржачко ми нека си почна по-